

MĚSTO JAVORNÍK
Komise pro projednávání přestupků

Naše č.j.: MEJV/3254/2022

V Javorníku dne 27.7.2022

Poskytnutí informace o přestupkové agendě na základě žádosti

Pane inženýre,

dne 13.7.2022 jste podal městu Javorník žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Starosta města Javorník z obsahu žádosti, ve spojení s Vašimi dotazy na zasedáních Zastupitelstva města Javorník dovodil, že požadujete informace o činnosti přestupkové komise za roky 2020 a 2021, nikoliv o všech (případných) přestupcích projednávaných dalšími orgány města, např. Městským úřadem Javorník, odborem výstavby a životního prostředí. Z ustálené judikatury k zákonu o svobodném přístupu k informacím vyplývá, že odpověď žadatelé by měla být (pokud možno) co nejkomplexnější. Proto Vám sděluji, že na základě § 60 odst. 2, zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon č. 250/2016 Sb.“), bylo město Javorník v letech 2020 a 2021 (předtím od roku 2017 dle veřejnoprávní smlouvy město Jeseník) oprávněno v základním rozsahu přenesené působnosti (při výkonu státní správy), projednávat přestupky: proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku. Od 1. února 2022 je nově oprávněno projednávat též přestupky proti pořádku ve státní správě, spáchané porušením povinnosti stanovené v nařízení obce nebo kraje, viz zákon č. 417/2021 Sb., který novelizoval zákon č. 250/2016 Sb.. Hmotně-právní úprava (skutkové podstaty, výše pokut apod.) těchto přestupků je v zákoně č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Proto Vám poskytneme informace pouze o shora uvedených přestupcích a - nad rámec Vašeho dotazu - též o přestupcích proti majetku. Protože město Javorník, resp. naše komise nemá zákonné oprávnění projednávat přestupky na úseku ochrany zdraví před škodlivými účinky návykových látek a proti pořádku ve státní správě (s výjimkou nařízení obce nebo kraje od 1.2.2022) nemohu Vám požadované informace o těchto přestupcích sdělit. Tyto přestupky projednává obecní úřad s rozšířenou působností (§ 60 odst. 1, zákona č. 250/2016 Sb.), tj. v našem případě město Jeseník; s výjimkou (řady) přestupků proti pořádku ve státní správě stanovených zvláštním zákonem, které projednávají jiné orgány veřejné moci.

Předesílám, že od ledna 2015 do listopadu 2019 přestupkovou agendu vykonávalo za město Javorník, na základě veřejnoprávní smlouvy, město Jeseník. Přitom - posuzováno z hospodářského hlediska - byla částka cca 85.000 Kč ročně za výkon této agendy městem Jeseník pro město Javorník velmi výhodná! Hospodářské hledisko by však u přestupkové agendy (obdobně matriky nebo stavebního úřadu) nemělo převážet nad komfortem veřejné služby, poskytované ze zákona občanům Javorníku. Podle (generální klauzule prostupující celým zákonem) § 2 odst. 2, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů je obec povinna pečovat o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chránit též veřejný zájem. Obdobně dle § 4 odst. 1, zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, je veřejná správa službou veřejnosti. Pro javornické občany, zvláště sociálně slabé (kteří jsou častými „klienty“ přestupkového řízení) seniory, ale i pracující, je finančně i časově výrazně náročnější cestovat veřejnou dopravou více jak 50 km z Javorníku do Jeseníku ke správnímu orgánu a zpět a strávit tím zpravidla čtyři nebo více hodin (např. pokud mu ujede spoj), oproti jedné hodině výslechu na javornické radnici, kam bez problémů dojde pěšky. Město Jeseník, díky personálním problémům a podstatnému nárůstu počtu případů i agendy (viz od roku 2017 účinná nová legislativa na úseku přestupků), veřejnoprávní smlouvu jednostranně vypovědělo k 30.11.2019. Vedení města Javorník se nepodařilo této vypovědi zabránit ani aktivním

MĚSTO JAVORNÍK

Komise pro projednávání přestupků

jednáním. Město Jeseník tehdy neakceptovalo vstřícnou nabídku podstatného navýšení odměny; pozn. i nad rámec aktuálních nákladů města Javorník na přestupkovou agendu. Město Jeseník vypovědělo veřejnoprávní smlouvu při vědomí toho, že Javorník je městem s pověřeným obecním úřadem (v našem okrese obdobně jako město Zlaté Hory, které si přestupkovou agendu vykonává samo). Ostatním obcím ve správním obvodu pověřeného Městského úřadu Javorník přitom obdobně veřejnoprávní smlouvy nevypovědělo. Dle § 60 odst. 2, zákona č. 250/2016 Sb., ve spojení s § 61 odst. 1, písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, přitom musí přestupkovou agendu povinně vykonávat každá obec, jako součást základního rozsahu přenesené působnosti (výkonu státní správy), na což dostává od státu ze zákona základní příspěvek. Nesplnění této povinnosti je v praxi sankcionováno i předpisy trestního práva (např. pravomocné trestní odsouzení starosty obce za zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329 trestního zákoníku), případně i odebráním státního příspěvku na výkon přenesené působnosti základního rozsahu a jeho převedení na obec s pověřeným úřadem nebo s rozšířenou působností. Městský úřad Javorník po ukončení veřejnoprávní smlouvy nebyl (z hlediska personálního, odborného ani hospodářského) schopen zajistit výkon přestupkové agendy vlastními silami. Přibližný odhad ročních osobních i věcných nákladů na úředníka, zajišťujícího tuto agendu na plný úvazek při počtu cca 100 přestupků za rok, činil v roce 2019 cca 540.000 Kč. Díky růstu platů ve veřejné správě a věcných nákladů by tato částka v roce 2022 činila cca 650.000 Kč. Pro srovnání - například soudce správního soudu řeší cca 80-110 věcí ročně. Přitom má k dispozici personální i technické zázemí aparátu soudní kanceláře a jednoho či více asistentů-magistrů práv. Po předchozím souhlasu rady města proto starosta zřídil, ve své výlučné pravomoci v přenesené působnosti obce, od 1. prosince 2019 komisi pro projednávání přestupků (dále též „komise“), jako zvláštní orgán obce, srov. § 61 odst. 1, zákona č. 250/2016 Sb., ve spojení s § 106 zákona o obcích.

Kromě složitější agendy díky nové legislativě komise funguje jinak, než komise k projednávání přestupků, zřízená radou města Javorník do roku 2015 dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v tehdy platném znění. Mám povědomost o tom, že jste byl jejím členem. Věcné a osobní náklady na tuto komisi tehdy činily cca 250.000 Kč za rok a 240.000 Kč ročně po odečtu cca 10.000 Kč příjmů z pokut. Při zohlednění valorizace díky růstu platů a věcných nákladů by tato částka v roce 2021 činila cca 360.000 Kč. Administrativní agendu komise tehdy (do roku 2015), kromě advokátní kanceláře Mgr. Václava Votavy, který byl současně předsedou komise, za úplatu zajišťovala úřednice Městského úřadu Javorník Marcela Minksová, která nebyla členkou komise. Protokolovala např. obsahy ústního jednání a zajišťovala korespondenci, včetně součinnosti s ostatními orgány veřejné moci a spisovou službu. Ostatní členové komise měli dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr a advokát Mgr. Václav Votava ještě smlouvu o právní a administrativní podpoře komise. Oproti tomu současná komise pro projednávání přestupků si zajišťuje administrativní i komplexní právní agendu sama, za aktivní podpory advokátní kanceláře Mgr. Petra Buchty, který je současně předsedou komise a Mgr. Lenky Buchtové, členky komise (čímž je zaručena zákonná ochrana osobních a dalších úředních údajů). S Městským úřadem Javorník komise spolupracuje pouze v nezbytně nutném rozsahu, např. při tisku úředních obálek a jejich podání nebo doručení poštou nebo datovou schránkou. Aktuální cena České pošty s.p. za úřední dopis s doručenkou do vlastních rukou (obálka s červeným pruhem) činí 85 Kč, resp. pro město Javorník po slevě 83 Kč. Komise se proto po celou dobu působnosti snaží v Javorníku i Jeseníku přednostně doručovat osobně. Zásluhou členky komise Mgr. Ivany Konečné a její znalosti místního prostředí, má komise téměř 100 % úspěšnost v doručování v případech, že se adresát fyzicky zdržuje v Javorníku (vypátrá ho a doručí mu i pokud bydlí mimo úřední či jinou známou adresu). Často osobně doručuje i osobám bydlícím v okolí Javorníku. Postup doručování přímo správním orgánem je ze zákona prioritní, srov. § 19 odst. 1, zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu. Šetří se tím nejenom čas doručení a rozpočet města, ale účastníci řízení a další dotčené osoby se reálně dozvědí o úkonech konaných v přestupkovém řízení. Komise tím současně zpětně získává další poznatky (znalost místního prostředí), které využívá při své činnosti. Komise si sama komplexně zajišťuje též další související agendu, stanovenou zákonem č. 250/2016 Sb. a správním řádem, např. zapisování pravomocných rozhodnutí do centrální Evidence přestupků, lustrace osob z veřejných registrů nebo součinnost s dalšími orgány moci veřejné, zejména odpovědi na dotazy Policie ČR, soudů nebo státních zastupitelství - cca 50 až 60 ročně. Komise musí od 1.10.2020 nově projednávat řadu složitějších kauz, do té doby řešených výlučně orgány činnými v trestním řízení (Policie ČR, státní zastupitelství a trestní soudy); viz novelizace trestního zákoníku zákonem č. 333/2020 Sb., kterým došlo ke zvýšení hranice škody rozhraničující přestupek od trestného činu/přečinu v § 138 trestního zákoníku z 5.000 Kč na 10.000 Kč. Přestupková rozhodnutí ve složitějších případech běžně čítají deset i více stran podrobného odůvodnění,

MĚSTO JAVORNÍK
Komise pro projednávání přestupků

aby obstála při odvolacím řízení nebo přezkumu správním soudem. Podle § 105 zákona č. 250/2016 Sb. může obec uzavřít veřejnoprávní smlouvu o přenosu příslušnosti k projednávání (všech) přestupků pouze s obcí s rozšířenou působností nebo s obcí s pověřeným obecním úřadem, v jejímž správním obvodu se obec nachází. Javorník tak může učinit pouze s Jeseníkem, ostatní obce, spadajícího do správního obvodu pověřeného Městského úřadu Javorník buď s městem Javorník nebo s městem Jeseník. Oproti předchozí právní úpravě (zákonu č. 200/1990 Sb., o přestupcích) od roku 2017 např. Vápenná již nemůže přenést veřejnoprávní smlouvou přestupkovou agendu na Žulovou.

Pro úplnost dodávám, že díky pandemii nemoci COVID-19 v letech 2020-2021, nouzovému stavu vyhlášenému vládou ČR a souvisejícím právním omezením, zejména pohybu osob, zboží a služeb (např. zavření restaurací či omezení jejich nočního provozu) došlo v Javorníku i celorepublikově k podstatnému snížení trestních i správních deliktů a komplikacím při jejich projednávání. Proto Vám, nad rámec Vašeho dotazu, sděluji i aktuální stav přestupků za 1. pololetí 2022, kdy se rapidně zvýšil počet nápadů věcí po opadnutí omezujících opatření na jaře 2022. Tento stav zřejmě odpovídá realitě; nedojde-li k obdobným restrikcím jako v letech 2020 a 2021.

Odpovědi na dotazy žadatele

Předesílám, že v souladu s odst. 2. Vaší žádosti a § 4a odst. 1. zákona č. 106/1999 Sb., o poskytování informací, ve znění pozdějších předpisů, přílohou přikládám „Přehled přestupků“, který komise povinně vypracovala dle § 110 zákona č. 250/2016 Sb., formou vyplnění excelové tabulky, zaslané Krajským úřadem Olomouckého kraje dle závazné metodiky Ministerstva vnitra ČR. Pro úplnost dodávám, že kvůli časové a administrativní náročnosti zákonodárce tuto povinnost správních orgánů zrušil vypuštěním § 110 novelou zákona č. 250/2016 Sb., zákonem č. 417/2021 Sb. (účinným od 1.2.2022) a článkem II. bodem 4. (Přechodná ustanovení) určil, že posledním kalendářním rokem, pro který se zpracovává přehled přestupků podle § 110 je kalendářní rok 2020. Komise tak od roku 2021 neměla žádnou povinnost obdobný přehled vést! Protože však v průběhu roku 2021 nevěděla, že tato povinnost bude (fakticky zpětně) ze zákona vypuštěna, vedla si průběžně podkladovou evidenci pro vypracování přehledu. Z té vypracovala odpovědi v členění dle Vaší žádosti pro rok 2021. Z vlastní iniciativy si komise vedla též přehled za 1. pololetí 2022, z něhož vypracovala odpovědi v obdobné specifikaci dle Vaší žádosti jako v roce 2021.

1. Vynaložené náklady z rozpočtu města na činnost přestupkové komise:
 - za rok 2020 - částka 290.640 Kč
 - za rok 2021 - částka 290.640 Kč
 - za 1. pololetí 2022 - částka 149.922 Kč.

Pozn.: jde smluvní částku schválenou radou a v rámci rozpočtu též zastupitelstvem, hrazenou z rozpočtu města advokátu Mgr. Petru Buchtovi za zabezpečení komplexní administrativní a právní pomoci komisi viz shora. Nejde tedy o odměnu za (vlastní) výkon veřejné funkce předsedy nebo člena komise.
2. Počet projednaných a vyřízených přestupků (pozn. přehled zahrnuje i rozhodnuté přestupky u nichž ještě nedošlo k nabytí právní moci)
 - za rok 2020 viz příloha „Přehled přestupků“
 - za rok 2021 - 80 přestupků
 - za 1. pololetí 2022 - 86 přestupků.
3. Uloženo na pokutách (pozn. nad rámec dotazu uvádíme i uloženou náhradu nákladů řízení):
 - za rok 2020 viz příloha „Přehled přestupků“
 - za rok 2021 - 32.500 Kč + 4.000 Kč náklady řízení
 - za 1. pololetí 2022 - 18.500 Kč + 9.000 Kč náklady řízení.
4. Zapláceno za přestupky + náhrady nákladů řízení (pozn. většina pachatelů pokutu, případně i náhradu nákladů řízení dobrovolně neuhradí, proto jsou pravomocná rozhodnutí předána k vymáhání soudnímu exekutorovi, určenému radou města Javorník).
 - za rok 2020 - 15.300 Kč

MĚSTO JAVORNÍK
Komise pro projednávání přestupků

- za rok 2021 - 21.200 Kč
- za 1. pololetí 2022 - 13.000 Kč.

5. Počet přestupků v členění dle zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích:

5.1. za rok 2020 - viz příloha „Přehled přestupků“

5.2. za rok 2021:

- § 7 proti občanskému soužití: 57
- § 5 proti veřejnému pořádku: 11
- § 4 proti pořádku v územní samosprávě: 3
- § 8 proti majetku: 9

5.3. za 1. pololetí 2022:

- § 7 proti občanskému soužití: 69
- § 5 proti veřejnému pořádku: 7
- § 4 proti pořádku v územní samosprávě: 0

5.4. § 8 proti majetku: 10

6. Výše odměny členům přestupkové komise za rok 2020, 2021 a 1. pololetí 2022: částka 0 Kč.

Členové komise vykonávají tuto veřejnou funkci zadarmo. Nemají od města Javorník žádnou odměnu ani s městem uzavřenou pracovní smlouvu nebo dohodu o práci konanou mimo pracovní poměr. Pro úplnost dodávám, že za dobu zřízení komise žádný člen komise nepožádal o náhradu mzdy, platu nebo ušlého zisku v souvislosti s výkonem této veřejné funkce. Město Javorník členům komise neposkytlo či neuhradilo žádné cestovní náhrady, odborné školení, literaturu (např. komentáře k zákonu č. 250/2016 Sb., zákonu č. 251/2016 Sb., správnímu řádu) nebo speciální programové vybavení (software) pro přestupkovou agendu. Město Javorník rovněž za celou dobu působení komise od roku 2020 nemuselo poskytnout žádnému svědkovi, zástupci nebo jiné dotčené osobě řízení (např. znalci) náhradu nákladů řízení.

Doufám, že výše uvedené a příloha podrobně obsáhly problematiku přestupkové agendy, zajišťované naší komisí v roce 2020, 2021 a za 1. pololetí 2022 a odpovéděl jsem na Vaše dotazy.

Protože Vás považuji za férového a inteligentního člověka věřím, že poskytnuté informace účelově (vytržené z kontextu shora uvedeného vysvětlení) nezneužijete např. v letošních komunálních volbách.

S pozdravem,

Mgr. Petr Buchta
předseda komise pro projednávání přestupků

Mgr. Petr
Buchta

Digitálně podepsal
Mgr. Petr Buchta
Datum: 2022.07.27
18:08:06 +02'00'

Příloha:

Přehled přestupků za rok 2020 (ve formátu Excel dle metodiky Ministerstva vnitra)

Rozdělovník:

- 1.
2. Jiří Jura, starosta města Javorník
3. Petr Klapuch, tajemník Městského úřadu Javorník
4. Komise pro projednávání přestupků.